

DATE PRIVIND MALADIILE CARDIOVASCULARE ÎN LUME

VALERICA LUMINIȚA CIOCA¹

Doctorand Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Cuvinte cheie: boli cronice, boli cardiovasculare

Rezumat: Bolile cronice au cauze despre care medicina contemporană știe încă foarte puțin. Statistica OMS precizează că în fiecare an, 10% din populația planetei moare din cauza bolilor cardiovasculare. Potrivit unui raport recent al OMS, pierderile de producție generate de bolile cardiovasculare ajung la peste 1 miliard de euro anual.

Keywords: chronic diseases, cardiovascular diseases

Abstract: Contemporary medicine knows rather little about the causes of chronic diseases. WHO's statistics indicates that every year 10% from the world population die because of cardiovascular diseases. According to a recent report of WHO, the annual production losses generated by cardiovascular diseases rise to more than 1 million Euro.

Moto: „Sănătatea e comoara cea mai prețioasă și cea mai ușor de pierdut; totuși cel mai prost păzită.” E. Augie

Bolile cronice au cauze despre care medicina contemporană știe încă foarte puțin.

Principalul motiv pentru care cunoștințele și tehnologiile medicale actuale sunt încă insuficiente sau prea puțin pregătite să se confrunte cu amploarea acestor boli, îl constituie cauzalitatea lor multiplă determinată atât de mediul fizic, cât și de cel social.

Deși în marea lor majoritate bolile cronice sunt un efect direct al procesului de îmbătrânire, o parte dintre ele nu sunt în mod obligatoriu rezultatul acestui proces, așa cum este cazul bolilor cardiovasculare, pentru care poate exista un debut precoce, încă din perioada copilăriei și o instalare progresivă la populația activă.

Cauzalitatea multiplă a bolilor cronice și implicit a bolilor cardiovasculare solicită o atenție sporită a medicului față de problemele legate de „stilul de viață” al bolnavului și față de relațiile familiale sau profesionale ale acestuia, pentru identificarea acelor factori sociali care pot influența pozitiv eficacitatea tratamentului.

Termenul de „boli cardiovasculare” este atribuit unei multitudini de boli ce afectează inima și vasele de sânge, printre acestea numărându-se cardiopatia ischemică, afecțiunile cerebrovasculare, hipertensiunea arterială sau boala arterială periferică, miocardita, bolile cardiace congenitale, infarctul miocardic, angina, etc.

După OMS – Organizația Mondială a Sănătății, bolile cardiovasculare și cancerul se încadrează în primele trei cauze de deces la populația peste 20 de ani.

Pentru țările dezvoltate, bolile cardiovasculare au caracter de flagel social, îmbrăcând aspecte de endemie mondială.

Statisticile privind bolile cardiovasculare sunt îngrijorătoare, estimându-se că la nivel mondial, 17 milioane de oameni mor anual din cauza bolilor cardiovasculare și că la fiecare 2 secunde survine un deces ca rezultat al acestor boli, un atac de cord la fiecare 5 secunde și un atac cerebral la fiecare 6 secunde. Din cele 10 milioane de oameni care

supraviețuiesc anual unui accident vascular cerebral, peste 5 milioane rămân cu dizabilități permanente, devenind o povară pentru familii și comunități.

Statistica OMS precizează că în fiecare an, 10% din populația planetei moare din cauza bolilor cardiovasculare.

În cadrul celei de-a 17-a Conferințe despre bolile cardiovasculare și accidentele vasculare cerebrale, specialistul britanic în statistici și studii clinice John Norrie a precizat că pe lângă costurile de sănătate care sunt foarte ridicate, trebuie luat în calcul și faptul că pierderile economice suferite din cauza mortalității prin boli cardiovasculare sunt foarte ridicate. Acestea se ridică la aproximativ 35 miliarde de euro / an, sumă ce reprezintă 21% din costurile totale alocate acestor boli.

Potrivit unui raport recent al OMS, pierderile de producție generate de bolile cardiovasculare ajung la peste 1 miliard de euro anual.

Comunitatea medicală internațională este în prezent preocupată de boala cardiovasculară și încurajează orice intervenție cu scopul de a îmbunătăți evoluția și prognosticul acestor afecțiuni.

În anul 2001, bolile cardiovasculare au determinat 1/3 din totalul deceselor la nivel mondial. Cea mai mare incidență a acestor afecțiuni, reprezentând 78% din totalul deceselor, se manifestă în țările cu venit scăzut și mediu, țări din care face parte și România. Boala coronariană și accidentul vascular cerebral s-au situat în anul 2001 pe primul, respectiv al doilea loc, cu 7,2 milioane respectiv 5,5 milioane de decese la nivel mondial.

Potrivit OMS „topul” bolilor letale la nivel mondial a rămas neschimbat din 1990, când organizația a făcut prima cercetare de acest tip. Bolile de inimă, bolile infecțioase și cancerul rămân primele trei cauze de deces la nivel mondial. Raportul OMS se bazează pe date despre decese, strânse din 112 țări la nivelul anului 2004.

Mortalitatea prin boală cardiovasculară în Europa este de 49%, pentru populația sub 65 de ani fiind de 30%. Un bărbat din 9 și o femeie din 17 mor înainte de 65 ani, din cauza unei boli cardiovasculare.

În comparație cu alte popoare, locuitorii Europei Centrale și de Est au avut cele mai multe cazuri de infarcturi și

¹ Autor Corespondent: Valerica Luminița Cioca, Dorobanți nr 2, bl H4, Ap 2 Buzău, cod 120089, Buzău, România, e-mail: cma_cioca@yahoo.com, tel +40- 0745606580

decese provocate din cauza acestora.

Un studiu prezentat de cardiologul Magnus Ohman, la Congresul Mondial de Cradiologie din 2006, organizat la Barcelona, arată că de vină sunt factorii genetici, dieta diferită, cultura și accesul la serviciile medicale. Doctorul Magnus Ohman, cardiolog la „Duke Medical University” (S.U.A), a arătat în studiul său că mai mult de 10% dintre est europeni și 9% dintre central-europeni au murit sau au suferit în urma unui infarct, în comparație cu doar 7,3% dintre americani. Acesta a centralizat date din registrele medicale a 44 de țări și a obținut următoarele rezultate: 4% dintre est-europeni, 3,58% dintre cei din centrul Europei și 3,37% dintre americani au murit din cauza bolii de inimă pe care o aveau. Față de europeni, americanii primesc mai multe informații despre bolile de inimă și știu cum să le mențină sub control, ceea ce a dus la scăderea ratei mortalității de la an la an. Studiul făcut de cardiologul american arată că bolile de inimă și atacul vascular cerebral nu mai afectează doar popoarele din vest puternic industrializate, ci s-au răspândit în întreaga lume. Pacienții participanți la studiu au fost selecționați din 7 regiuni diferite: America de Nord și Sud, Europa de Vest, Est și Centrală, Asia și Australia. Cercetarea a fost făcută pe un eșantion de 68 000 de oameni. Dr. Ohman a apreciat că „atacul de cord reprezintă o gravă problemă internațională” și „extinderea culturii vestice în lume a avut repercursiuni și în domeniul sănătății”.

Cercetătorii de la Institutul de Medicină Socială din Berlin au realizat o hartă a bolilor cardiovasculare, colorată în verde, portocaliu, galben și roșu, în funcție de numărul de decese care se înregistrează anual în țările europene – verde pentru cele mai puține și roșu pentru cele mai multe decese. Pentru a elabora hărțile, cercetătorii germani au folosit cifrele legate de mortalitate la persoanele între 45 și 74 de ani, pe baza datelor raportului Eurostat din anul 2000. Studiul a fost publicat în Revista Societății Europene de Cardiologie.

Cercetătorii coordonați de Jacqueline Muller – Nordhorn au structurat datele epidemiologice obținute din diverse registre naționale, în mortalitate cauzată de accidente cerebrovasculare și mortalitate cauzată de patologii ischemice. În primul caz au arătat că există un număr redus de decese în centrul și nordul Europei (Elveția, Olanda, Norvegia). Numărul de decese este crescător spre est. În al doilea caz cele mai mari rate de deces se înregistrează în țările din centrul și estul Europei, cu cifre mult mai scăzute în sud. Franța, Portugalia, Italia și Spania înregistrează cele mai puține decese alături de Suedia și Norvegia.

Pentru a explica aceste diferențe între țări, specialiștii au enumerat mai mulți factori de risc: venitul, statutul profesional, stresul, depresia, hipertensiunea, obezitatea, alimentația sau medicația.

Președintele Federației Europene a Cardiologilor (ESC), francezul Jean Pierre Bassand aprecia că maladiile cardiovasculare sunt „de departe mai ucigașe decât ciurma în Evul Mediu”.

Boala cardiovasculară afectează tot mai multe persoane de vârstă medie, reducându-le venitul și potențialul de economisire. În 2003, bolile cardiovasculare au costat Uniunea Europeană 169 miliarde de euro, în vreme ce costul anual în Statele Unite a fost estimat la 403 miliarde de dolari pentru 2006. O reducere a mortalității și morbidității prin bolile cardiovasculare ar avea un efect benefic major asupra costurilor în creștere ale îngrijirii medicale și ar favoriza dezvoltarea socio-economică a comunităților și națiunilor.

În anul 2007 s-au alocat în SUA 3 miliarde de dolari pentru cercetarea medicală științifică în legătură cu bolile de inimă.

Costurile anuale pe cap de locuitor pentru bolile

cardiovasculare sunt la nivel european de 372 euro. Costurile variază între statele membre de la aproximativ 35 euro pe cap de locuitor în România, la peste 600 euro pe cap de locuitor în Germania și Marea Britanie.

Proporția bolilor cardiovasculare este în scădere în țările industrializate. Acest declin este rezultatul succesului profilaxiei primare și a tratamentului. Metodele care au dat rezultate în țările industrializate pot fi la fel de eficiente și în țările în curs de dezvoltare, cu condiția asigurării echității pentru întreaga populație.

Medicina modernă dispune de metode eficiente de prevenire și control al acestor boli, cu condiția ca populația să fie sensibilizată și să participe activ la programele de control și prevenție. Într-un raport recent al OMS se afirma că mortalitatea cauzată de aceste boli s-ar putea reduce cu peste 75%, iar incidența lor ar scădea cu peste 50%, în cazul aplicării în masă a programelor de prevenție și depistare precoce.

BIBLIOGRAFIE

1. Agabrian, M. Sociologie generală, Iași, Institutul European, 2003.
2. Rădulescu, S.M. Sociologia sănătății și a bolii, București, Editura Nemira, 2002.
3. Vulcu, L. Medicina socială, parte componentă a Sănătății Publice, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2005.
4. Vulcu, L. Promovarea Sănătății, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2006.
5. ***Prevenția, diagnosticul și tratamentul hipertensiunii arteriale esențiale la adult. Ghid de practică pentru medicii de familie, București, Editura Infomedica, 2005.
6. ***EPOS Health Consultants/CII Group.
7. ***Livenews.weblog.ro/2007.
8. ***wps.Intercer.org/article.
9. ***www.clinica-angiomed.ro/proiecte.
10. ***www.cardioconsult.ro/factori de risc.
11. ***www.descoperă.ro/dnews.
12. ***www.emcb.ro/article.
13. ***www.epochtimes-romania.com.
14. ***www.imaginelife.ro/sănătate.
15. ***www.interlic.md/sănătate.
16. ***www.mediauno.ro.
17. ***www.netmedic.ro/articole-medicale.
18. ***www.pharma-business.ro/opportunități
19. ***www.pharmakon.ro/inc/arhiva/2004.
20. ***www.pulsmedica.ro/programul-cardiovascular.
21. ***www.romedic.ro/știri-medicale.
22. ***www.sănătatea.com/baza/2007.
23. ***www.solvey-pharma.ro/news.
24. ***www.științașitehnica.ro/index.
25. ***www.topsănătate.ro/articol/afecțiunile-cardiovasculare.
26. ***www.vitalitate.com/hipertensiunea.